

маскулінності, фемінності та пов'язаних із ними нормами, моделями та статусами.

Список використаних джерел

1. Баран Л. П. Міжнародний досвід з проблеми гендерної рівності: конспект лекції для слухачів курсів підвищення кваліфікації керівників загальноосвітніх навчальних закладів Київ: ЦППО АПН України, 2004. 23 с.
2. Карамушка Л. М., Ткалич М. Г. Самоактуалізація менеджерів у професійно-управлінській діяльності (на матеріалі діяльності комерційних організацій): монографія. Запоріжжя: Просвіта, 2009. 262 с.
3. Максименко С. Д. Структура та особистісні детермінанти професійної самореалізації суб'єкта. *Проблеми сучасної психології*: зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. Вип. 8. С. 3–19.
4. Москаленко В. В. Соціальна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 688 с.

References

1. Baran, L. P. 2004. *Mizhnarodnyy dosvid z problemy gendernoyi rivnosti [International experience on the issue of gender equality]*. Kyiv: TsIPPO APN of Ukraine.
2. Karamushka, L. M., and Tkalych, M. H. 2009. *Samoaktualizatsiya menedzheriv u profesiyno-upravlins'kiy diyal'nosti (na materialy diyal'nosti komertsyinykh orhanizatsiy) [Self-actualization of managers in professional management activities (based on the activity of commercial organizations)]*. Zaporizhzhia: Prosvita.
3. Maksymenko, S. D. 2010. *Struktura ta osobystisni determinanty profesiynoyi samorealizatsiyi sub'yekta [The structure and personal determinants of the subject's professional self-realization]*. *Problems of modern psychology*, 8, pp. 3–19.
4. Moskalenko, V. V. 2008. *Sotsial'na psykholohiya [Social Psychology]*. Kyiv: Center for educational literature.

УДК 378.016:811.162.4:378.4/.6:316.47:316.722(045)

ВАЖЛИВІСТЬ ВИВЧЕННЯ СЛОВАЦЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ РЕГІОНУ ДЛЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОГО ОБМІНУ

Бедевельська М.В.

THE IMPORTANCE OF STUDYING THE SLOVAK LANGUAGE IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF THE REGION FOR INTERCULTURAL COMMUNICATION AND ACADEMIC EXCHANGE

Bedevelska Marianna

В сучасному світі, який характеризується глобалізацією та зростаючою взаємодією між різними культурами, вивчення іноземних мов є важливим фактором успіху в особистому та професійному житті. Вивчення словацької мови, офіційної мови Словацької Республіки, члена Європейського Союзу, має важливе значення для міжкультурного спілкування та академічного обміну між Україною та Словаччиною.

Вивчення словацької мови у вищих навчальних закладах для академічного обміну є важливим з кількох причин. Це дозволяє студентам отримати доступ до освітніх можливостей у Словаччині. Словаччина має високоякісну систему вищої освіти, яка пропонує широкий спектр програм і спеціальностей. Вивчення словацької мови дозволяє студентам брати участь у цих програмах, а також спілкуватися з місцевими жителями та іншими студентами. Вивчення словацької мови може допомогти студентам отримати роботу в Словаччині або інших країнах, де говорять словацькою мовою. Знання словацької мови може підвищити конкурентоспроможність студентів на ринку праці.

Слід зазначити Словацьку мову як другу іноземну вивчають у Сторожницькій загальноосвітній школі I–III ступенів, Анталівській загальноосвітній школі I–II ступенів (Ужгородський район), Мукачівській загальноосвітній школі I–III ступенів № 20 ім. О. Духновича Мукачівської міської ради, Мукачівській загальноосвітній школі I–III ступенів № 13 Мукачівської міської ради. Крім того, як факультатив, курс за вибором чи гурток словацьку мову опановують 975 школярів у 10 закладах загальної середньої освіти Закарпатської області. [1, с. 114]. Ці факти, що словацьку мову вивчають у загальноосвітніх закладах Закарпаття та близьке географічне розташування цієї країни дають підстави для того, щоб розглянути питання важливості вивчення словацької мови у ВНЗ Закарпаття.

Ключові слова: словацька мова, вивчення словацької мови, міжкультурне спілкування, академічний обмін.

Nowadays the world is characterized by globalization and the growing interaction between high cultures, learning foreign languages is a factor of success in personal and professional life. Learning Slovak language, the official language of the Slovak Republic, a member of the European Union, is important for intercultural communication and academic exchange between Ukraine and Slovakia. The study of spoken language in higher education institutions for academic exchange is a quantity for several reasons. This allows students to access educational opportunities in Slovakia. Slovakia has a high-quality higher education system that offers a wide range of programs and specialties.

Learning Slovak allows students to participate in these programs as well as communicate with local residents and other students. Learning the Slovak language can help students get a job in Slovakia or other Slovak-speaking countries. Knowledge of the Slovak language can increase students' competitiveness in the job market.

Slovak language as another foreign language is studied at Storozhnytskyi secondary school of grades I-III, Antaliv secondary school of grades I-II (Uzhhorod district), Mukachivo secondary school of grades I-III No. 20 named after O. Dukhnovych of the Mukachevo City Council, Mukachevo Secondary School of Grades I-III No. 13 of the Mukachevo City Council. In addition, 975 schoolchildren in 10 institutions of general secondary education of the Zakarpattia region master the vocabulary language as an optional, elective course or group. [1, p. 114]. These facts that the Slovak language is studied in general educational institutions of Transcarpathia and the closest geographical location of this country, give reasons for considering the importance of studying the vocabulary language in universities of Transcarpathia.

Keywords: Slovak language, learning the Slovak language, intercultural communication, academic exchange.

В сучасному світі, який характеризується глобалізацією та зростаючою взаємодією між різними культурами, вивчення іноземних мов є важливим фактором успіху в особистому та професійному житті. Вивчення словацької мови, офіційної мови Словацької Республіки, члена Європейського Союзу, має важливе

значення для міжкультурного спілкування та академічного обміну між Україною та Словаччиною.

Вивчення словацької мови у вищих навчальних закладах для академічного обміну є важливим з кількох причин. Це дозволяє студентам отримати доступ до освітніх можливостей у Словаччині. Словаччина має високоякісну систему вищої освіти, яка пропонує широкий спектр програм і спеціальностей. Вивчення мови дозволяє здобувачам брати участь у цих програмах, а також спілкуватися з місцевими жителями та іншими студентами. Навчання словацької мови може допомогти отримати роботу в Словаччині або інших країнах, де говорять словацькою мовою. Знання словацької може підвищити конкурентоспроможність студентів на ринку праці.

Слід зазначити Словацьку мову як другу іноземну вивчають у Сторожницькій загальноосвітній школі I–III ступенів, Анталівській загальноосвітній школі I–II ступенів (Ужгородський район), Мукачівській загальноосвітній школі I–III ступенів № 20 ім. О. Духновича Мукачівської міської ради, Мукачівській загальноосвітній школі I–III ступенів № 13 Мукачівської міської ради. Крім того, як факультатив, курс за вибором чи гурток словацьку мову опановують 975 школярів у 10 закладах загальної середньої освіти Закарпатської області. [1, с. 114]. Ці факти, що словацьку мову вивчають у загальноосвітніх закладах Закарпаття та близьке географічне розташування цієї країни дають підстави для того, щоб розглядати питання важливості вивчення словацької мови у ВНЗ Закарпаття.

В Україні ряд науковців і лінгвістів, що займаються дослідженнями словацької мови та словацької спільноти в Україні. Серед українських науковців - це Буднікова Л.Т., Гілецька З., Ліхтей Т.В., Пахомова С.М., Хома О.Л. Їхні праці включають такі аспекти, як мовознавство, культурологія, історія, соціологія і багато інших галузей. Словацька мова є інструментом для збереження та розвитку багатой культурної спадщини регіону. Вона є мовою багатьох літературних творів, музичних творів, художніх творів та інших культурних цінностей.

Метою статті є обґрунтування значення вивчення словацької мови для особистого, культурного та професійного розвитку студентів у вищих навчальних закладах та учасників академічного обміну регіону.

У зв'язку зі збільшенням кількості грантових програм та програм обмінів студентів українських вищих навчальних закладів та країн ЄС постає проблема мовної інтеграції студентів та викладачів учасників цих проектів. Однією з країн яка співпрацює в освітніх галузях з Україною та зокрема з вищими навчальними закладами Закарпаття є Словацька Республіка, тому постає питання вивчення словацької мови як другої іноземної мови. Передумовою для цього може слугувати спорідненість словацької та української мов, що дозволяє вивчити дану мову за короткий термін.

Незважаючи на всі зусилля викладача, учні мимовільно, особливо на перших порах, намагаються встановити у своїй свідомості зв'язки між правилами рідної мови та іноземної. Тому доцільним є при викладанні іноземної мови виходити з порівняння з рідною мовою. Це також стосується і словацької мови, оскільки вона дуже близька до української, і в тих, хто починає її вивчати, виникають аналогії з рідною мовою. Учні мимоволі починають зіставляти дві мови. При зіставленні двох мов часто стикаємося з трьома групами мовних явищ:

- а) такими, що мають аналоги в рідній мові учнів;
- б) такими, що не мають аналогів;
- в) такими, що частково збігаються у двох мовах.

Мовні явища, які належать до першої групи, засвоюються порівняно легко, тому що при цьому відбувається перенесення мовленнєвих навичок і вмінь рідної мови на іноземну. Найбільшу складність мають явища, які частково збігаються у двох мовах: виявляється негативний вплив рідної мови. [1, с. 115]. Це також проявляється і при вивченні словацької мови. Тому необхідно провести порівняльний аналіз словацької й української мов, щоб передбачити помилки на різних рівнях мови і встановити труднощі їх засвоєння. Такий аналіз здійснюється з метою прогнозування труднощів, з якими можуть зіткнутися учні та студенти

при оволодінні нерідною для них мовою, і побудови методики навчання, покликаної допомогти і викладачеві, й учням чи студентам подолати ці труднощі.

З найбільшим ступенем імовірності можна передбачити фонетичні помилки. Спочатку зіставимо фонетичний рівень словацької та української мови визначимо найбільш типові огріхи на цьому рівні. Вивчення словацької мови українські учні та студенти починають з алфавіту, голосних та приголосних звуків, вимови та читання. Слід зазначити, що у праці Буднікової Л. «Словацька мова в українськомовному середовищі» детально проаналізовані фонетичні, орфографічні, лексичні та граматичні відмінності української та словацької мов. Усвідомлення схожості та відмінностей між іноземною та рідною мовою допомагає у сприйнятті іноземної мови та спрощує процес вивчення.

Словацьчина є членом Європейського Союзу та має розвинену систему освіти. Вивчення словацької мови відкриває можливості для українських студентів брати участь у програмах академічного обміну зі словацькими університетами. Це дозволяє студентам отримати якісну освіту за кордоном, а також познайомитися з іншою культурою та розширити свої знання про світ.

Вивчення словацької мови є цінним доповненням до освіти будь-якого студента, який цікавиться культурою, історією та мовами Центральної Європи. Однією з переваг у її вивченні є спорідненість української та словацької мов, так як вони входять до сім'ї слов'янських мов, що сприяє засвоєнню граматичних, фонетичних та лексичних одиниць. Вивчення словацької мови у вищих навчальних закладах може принести значні переваги як для міжкультурного спілкування, так і для академічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Буднікова Л. Словацька мова в українськомовному середовищі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2022. Вип. 2(48). С. 114–121.
2. Гілецька З. До проблеми вивчення словацької мови як іноземної в українському мовному середовищі. *Studia Slavica*. Ужгород: Мистецька лінія, 2003. Вип. 2. Перспективи розвитку словакістики в Україні. С. 68–78.
3. Пахомова С. М. Стан розробки українсько-словацького лексикографічного сектора. *Studia Slavica*. Ужгород: Мистецька лінія, 2007. Вип. 7. Віртуальний інститут словакістики. С. 81–88.

4. Пахомова С., Джоганик Я. Словацька мова: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Ужгород: Графіка, 2008. 472 с.
5. Пахомова С. М. Безеквівалентна лексика словацької мови (на фоні української). *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Філологія*. 2009. Вип. 20. С. 12–16.
6. Юсип-Якимович Ю. Історія Словаччини. Ужгород: Гражда, 2009. 288 с.

References

1. Budnikova, L. 2022. Slovatska mova v ukraïnskomo vnomu seredovyshchi [The Slovak language in the Ukrainian-speaking environment]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Philology*, 2(48), pp. 114–121.
2. Hiletska, Z. 2003. Do problemy vyvchennia slovatskoi movy yak inozemnoi v ukraïnskomu movnomu seredovyshchi [To the problem of learning the Slovak language as a foreign language in the Ukrainian language environment]. *Studia Slovakistica*, 2, pp. 68–78.
3. Pakhomova, S. M. 2007. Stan rozrobky ukraïnsko-slovatskoho leksykohrafichnoho sektora [The state of development of the Ukrainian-Slovak lexicographic sector]. *Studia Slovakistica*, 7, pp. 81–88.
4. Pakhomova, S., and Dzhoganyk, Ya. 2008. *Slovatska mova [Slovak language]*. Uzhhorod: Hrafika.
5. Pakhomova, S. M. 2009. Bezekvivalentna leksyka slovatskoi movy (na foni ukraïnskoi) [Non-equivalent vocabulary of the Slovak language (on the background of Ukrainian)]. *Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University. Series: Philology*, 20, pp. 12–16.
6. Yusyp-Yakymovych, Yu. 2009. *Istoriia Slovachchyny [History of Slovakia]*. Uzhhorod: Grazhda.

УДК 021.2:316.776.23:004.738.5(045)

ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ЯК НАПРЯМОК БІБЛІОТЕЧНОЇ ПРАКТИКИ

Бучковська О.Ю.

ANTI-MISINFORMATION AS A DIRECTION OF LIBRARY PRACTICE

Buchkovska Olena

У статті розглянуто один із сучасних напрямків діяльності бібліотек – протидія дезінформації. Актуальним є питання участі бібліотек у просуванні в суспільстві інформаційної та медіаграмотності. Працюючи над вдосконаленням власних інформаційно-технологічних навичок, бібліотеки організовують заходи, що сприяють розвитку у користувачів навичок розпізнавання неправдивої інформації, розвивають критичне мислення, формують вміння навігації по всій доступній інформації, підвищують освіченість.

Ключові слова: бібліотека, протидія дезінформації, інформаційна та медіаграмотність.

The article examines the prevention of misinformation as one of the modern areas of library activity. Libraries, as a part of the document and communication system, are considered to be those informational institutes, that are responsible for providing users with true and reliable information.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>